

Tarih: 11.09.2026

Konu: Müminin Ahlakı: Hilm

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ  
الرَّحِيمِ  
وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا  
وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا  
قال رسول الله ﷺ  
إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرِّفْقَ وَيُعْطِي عَلَى الرِّفْقِ مَا  
لَا يُعْطِي عَلَى الْغُفْرِ وَمَا لَا يُعْطِي عَلَى مَا سِوَاهُ

### Muhterem Müslümanlar!

Güzel ahlak Müslüman'ın kimliğidir ve güzel ahlaklı olmanın belirtilerinden biri de hilm sahibi olmaktır. Hilm, öfkeyi dizginlemek, kırıncı olmaktan ve insanları incitmekten kaçınmak, haklıyken bile alçak gönüllü davranabilmektir. Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'de;

**"Rahmân'ın kulları, yeryüzünde alçak gönüllü ve yumuşak huylu olarak yürürler. Cahiller kendilerine sataştığı zaman: 'Selâm!' derler."**<sup>1</sup> âyetiyle müminlerin hilm sahibi olmalarını övmektedir. Hilm, kaba söze yumuşak cevap vermek, kin ve nefreti söndürmektir. Nitekim Allah Resûlü de (s.a.s) hilmin Allah katındaki değerini vurgulayarak şöyle buyurmuştur: **"Allah Teâlâ refîktir, rıfkı sever. Sertlik ve başka şeylere vermediği sevabı yumuşaklığa verir."**<sup>2</sup>

### Kıymetli Kardeşlerim!

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), hilm ve yumuşak huyluluğun en güzel örneğidir. Ashabı onu şöyle anlatmıştır: **"Allah Resulü, kendisinden bir şey istendiğinde hiçbir zaman 'hayır' dememiştir; var ise vermiş yoksa güzel bir sözle mukabele etmiştir."**<sup>3</sup> İşte bu yüzden Yüce Rabbimiz ona **"Sen, büyük bir ahlak üzeresin"**<sup>4</sup> buyurmuştur.

### Değerli Müminler!

Hilm, zayıflık değil, erdemdir. Hilm, korkaklık değil, bilinçli tercihtir. Bir Müslüman, sözüyle, bakışıyla, davranışıyla hilm ehli olmalıdır. Hilm, sadece bireyin değil, toplumun da şifasıdır. Aramızda anlaşmazlık çıktığında, ailemizde gerginlik olduğunda, komşumuzla ve kardeşimizle karşılaştığımızda, hilm ile merhamet gösterebiliriz. Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: **"Müminler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin."**<sup>5</sup> Arayı düzeltmenin yolu ise sertlikten değil hilminden geçer.

### Muhterem Müslümanlar!

Peygamber Efendimiz'in ahlakının temelini oluşturan ve Müslümanlığın erdemlerinden olan hilm, sabır ile kardeşir, tevazu ile yoldaştır. Hilm, ağırbaşlılıkla hareket ederek ihsan ve iyilikle muamele etmektir, duygu ve düşünceyi dengelemektir. Sabır ve sükûnetle davranarak öfke anında insanı kurtaran bir kalkandır.<sup>6</sup> Nitekim Peygamber Efendimiz sahabelerden birini överken şöyle buyurmuştur: **"Sende Allah'ın sevdiği iki haslet vardır; bunlardan biri hilim, diğeri de teennîdir"**<sup>7</sup>

Rabbimiz, bizleri hilm sahibi kullarından kılsın. Peygamber Efendimiz'in yumuşak huyluluğunu, sabrını ve merhametini bizlere nasip etsin. Rabbimiz! Bizi, hilm ve anlayış sahibi kullarından eyle. Bizi, sözüyle ve davranışıyla hilm ehli olan müminlerden kıl. Âmin.

[1] Furkan, 25/63.

[2] Müslim, Birr, 77.

[3] Buhârî, Edeb 39.

[4] Kalem, 68/4.

[5] Hucurât, 49/10.

[6] TDV, İslam Ansiklopedisi, Hilm, c.18 s. 33-36.

[7] Müslim, "İmân", 25, 26; Ebû Dâvûd, "Edeb", 148, 149.